

Men dette er jo en nødvendig Følge af Indførelse af Værdibestættning. Ingen kan være saa inkonsekvent at mene, at den i og for sig rigtige ensartede Bestættning efter Værdi kun er retfærdig for dem, der ville faa mindre Skatter end nu, men uretfærdig for dem, der ikke ville faa mindre, men muligvis endog større Skatter end nu. Værdi er og bliver Værdi, og hvis der indføres Bestættning efter Værdi, er det ganske umuligt, at alle kunne have Fordel deraf. Vel synes Folketingsudvalget, efter et andet Sted i Betættningen at dømmes, at have den Forestilling, at Gjere af de allerbedst beliggende og værdifuldeste faste Ejendomme i Kjøbenhavn (nemlig mange Ejendomme i den indre By) lide Uret ved Værdibestættningen, hvad der jo ogsaa er udtalt af en kjøbenhavnst Folketingsmand. At der tages Hensyn til Beliggenheden, stemmer imidlertid med de Grundsætninger, paa hvilke den kommunale Bestættning af faste Ejendomme i Kjøbstæderne hviler efter Lov 11te Februar 1863. Dertil kommer, at naar Værdibestættningen i og for sig erkendes for retfærdig, men det anses for Uret baade at beskætte de smaa, men stærkt efterspurgte, Ejendomme og de store og meget indbringende Ejendomme efter Værdi, saa turde det blive et stort Spørgsmaal, hvad der da bliver tilbage af den altid fra Folketingets Side saa stærkt priste Regel om Bestættning efter Værdi.

Flerparten maa paa det bestemteste modsigge den Betragtning, at Grunden til de mindre Ejendommers forholdsvis større Værdi pr. Td. Hartkorn end andre Landejendommers beror paa, at Gjeren i langt højere Grad paa deres Drift er i Stand til at udnytte sin og sin Familjes personlige Arbejdskraft, saa at man ved at lægge den samme pro mille Ejendomssthyld paa de smaa som paa de større Ejendomme tager denne Skat i alt Fald for en Del af Gjeren personlige Arbejdskraft. Naar en Husmand ved at anvende sin Arbejdskraft paa sin egen Ejendom i Stedet for at arbejde for andre faar et større Udbytte deraf, er det selvfølgelig ikke, fordi hans Arbejde som saadant er mere værd i det ene Tilfælde end i det andet,

men Grunden er netop, at han kan nedlægge sit Arbejde i sin Jord, og det er altsaa Besiddelsen af denne, der er Betingelsen for det højere Udbytte af Arbejdskraften, og det er Jorden, der frembringer dette Udbytte. Den i Udvalgsbetættningen fremhævede Omstændighed, at Gjeren af en mindre Ejendom i højere Grad end Gjeren af en større kan undgaa at benytte fremmed Arbejdskraft, er jo ogsaa netop en Egenstabs ved Ejendommen, ikke ved Personen, og det en Egenstabs, der med Rette bidrager til at forøge dens Værdi, fordi den formindsker Risikoen og Bekøstningen ved Driften. Endelig er det allerede ovenfor anført, at Bygningsværket som Regel vil udgøre en større Del af den samlede Ejendoms værdi ved smaa Landejendomme end ved større. Overhovedet maa det sikkert erkendes, at de smaa Jordbrug under i øvrigt lige Forhold gennemgaaende give deres Gjere en mere betrygget Tilværelse end de større, og det forekommer Flertallet uomtvisteligt, at den højere Salgspris pr. Td. Hartkorn og rimeligvis pr. Td. Land af lige Godhed for de smaa Ejendomme end for de større er et Bevis for, at hines Værdi i Virkeligheden er forholdsvis større end disses.

En anden Sag er, at en Værdibestættning i mange Tilfælde ikke vil medføre den Fordel for de smaa Landbrug med Lavt Hartkorn som for dem med højere Hartkorn eller for de fleste Bøndergaardte, ja det er vel endog muligt, at adskillige smaa Landbrug, som næsten intet Hartkorn have, ville komme til at udrede større Skat end nu. Men naar blot Værdien udfindes retfærdigt, sker der dem nøjagtig samme Ret som alle andre Ejendomsbesiddere, og de have intet at beklage sig over.

At hvad der i Folketingets Betættning Side 7 fg. opstilles om en „forlobsd“ Udskrivning paa de smaa Ejendomme savner derfor al Hjemmel.

I øvrigt er det nødvendigt at berigtige Fremstillingen Side 5 af hvad der overhovedet skal lignedes paa Ejendomssthyld efter Landstingets Forslag.

Der nævnes paa det anførte Sted:

1) Ejendomssthyldskat til Staten, rigtigt opført med 1,2 p. m.